

Številka: 082-0001/2023-2

Datum: 20. 1. 2023

Zadeva: Zapisnik šeste redne seje strokovnega sveta dne 10. 1. 2023 z začetkom ob 9:00

Dnevni red:

1. Načrt sanacije pogorišča na Krasu (direktor, Denis Žitnik, David Fučka)
2. Posegi v KP Goričko, problematika vključevanja krajinskih značilnosti ZO v strokovna mnenja (Simona Kaligarič)
3. Razno

Prisotni: mag. Jana Vidic, mag. Urška Mavri, mag. Jelka Kremesec Jevšenak, Aleksander Koren, Andrej Grmovšek, David Fučka, mag. Teo Hrvoje Oršanič, Vesna Juran, mag. Martina Kačičnik Jančar, Martina Stupar ter Denis Žitnik (vabljen k točki 1) in Simona Kaligarič (vabljena k točki 2)

Pred potrditvijo dnevnega reda je predsednica predlagala dodatno točko Pregled sklepov pete seje strokovnega sveta.

Sklep 1: Dnevni red z dopolnjeno točko je bil sprejet soglasno, doda se točka 1, dnevni red napovedanih točk se pomakne za ena naprej.

1. Pregled sklepov pete seje strokovnega sveta

Predsednica strokovnega sveta je poročala o izvajanju sklepov pete seje strokovnega sveta, in sicer;

- k sklepu 4 pri 2. točki dnevnega reda: *MOP bo preveril predlagane spremembe pravilnika po pravni plati, seznam NV se pripravi skupno ZRSVN in MOP. Problematiko bo na prvem kolegiju direktorja ZRSVN predstavila mag. Jana Vidic.*

Pojasnilo: mag. Jana Vidic je tematiko predstavila na kolegiju direktorja, 8. novembra pa je potekala delavnica na kateri so sodelovali mag. Jana Vidic ter odgovornih za NV po posameznih območnih enotah in OsrE. Na podlagi analize naravnih vrednot z vidika urejanja za obiskovanje in ogledovanje se izoblikuje merila za določitev tistih NV, ki naj se ne urejajo za ogledovanje in obiskovanje. Merila so v fazi usklajevanja, napovedana je interna delavnica v drugi polovici aprila meseca.

- k sklepu 6 pri 4. točki dnevnega reda: *Strokovni svet bo obravnaval zadevno problematiko kot samostojno točko na naslednji seji, izhodišča naj pripravi OE Ljubljana.*

Pojasnilo: v drugi polovici januarja 2023 je napovedana interna delavnica na temo drevesnih NV in njihovega varstva, zato je s strani Alje Grošelj podan predlog, da se sklep realizira na naslednji seji strokovnega sveta.

2. Načrt sanacije pogorišča na Krasu (direktor, Denis Žitnik, David Fučka)

Na začetku je direktor pojasnil kronologijo in aktivnosti, ki jih je zavod izvedel v okviru priprave Načrta sanacije pogorišča na Krasu (v nadaljevanju NSPK). Nosilec izdelave NSPK je Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) v skladu z Zakonom o gozdovih in Pravilnikom o varstvu gozdov. Pravilnik določa, da se ZGS se pri pripravi načrta sanacije z vidika doseganja ciljev ohranjanja narave **posvetuje** z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave. Za aktivnejše sodelovanje pri pripravi načrta je zato ZRSVN sam dal pobudo na ZGS, ki je naslovni zavod v nadaljevanju zaprosil za strokovno mnenje. ZRSVN je to mnenje pripravil dne 15.

9. 2022 (strokovno mnenje št. 3562-0903/2022-2; priloga 3 tega zapisnika) in v njem podal oceno morebitnega vpliva požara na gozd in habitatne tipe, ter s tem povezane varovane vrste, ter podal tudi nekatere usmeritve za izvedbo sanacije. Odgovora, oziroma seznanitve z načrtom sanacije (niti predlogom) ZRSVN do dneva seje strokovnega sveta še ni prejel.

Pred tem je ZRSVN pripravil strokovno mnenje na poziv Ministrstva za okolje in prostor, št. 3562-0808/2022-2, na podlagi 117. člena (priloga 1. tega zapisnika) z oceno škode na zavarovanih prosto živečih rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih habitatih in habitatnih tipih, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju in so določeni v uredbah, ki določajo zavarovane vrste in habitatne tipe. Med drugim je direktor izpostavil tudi nejasno vlogo Ministrstva za okolje in prostor (MOP) v postopku sprejemanja/potrjevanja NSPK. Na eni od sej koordinacije na MOP je direktor opozoril glede postopka celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), izpostavil pa je tudi idejo priprave 'Krajske zasnove za Kras', ki bi skozi širšo razpravo prinesla odgovore in usmeritve za razvoj Krasa, za katero se zavzema ministrstvo. Direktor je strokovnemu svetu podal tudi informacijo o odzivu nevladnih organizacij, društev in posameznikov, v katerem kritično ocenjujejo vključevanje ciljev varstva narave in varstvenih statusov v pripravo NSPK.

V nadaljevanju sta sodelavca David Fučka in Denis Žitnik strokovnemu svetu natančno pojasnila vsebino naravovarstvenih usmeritev za sanacijo gozdov na območju gozdnega požara Goriški Kras ter predstavila predlog Načrta sanacije pogorišča na Krasu (priloga 2 tega zapisnika). V predstavitvi zgoraj navedenega mnenja je bil izpostavljen problem invazivnih tujerodnih vrst kot so veliki pajesen, raznozobi grint, pavlonija in barvilnica. V mnenju se je med usmeritvami poudarjalo tudi prepuščanje naravni sukcesiji, upoštevanje naravne (mozaične) podobe Krasa, ter ohranjanje negozdnih površin, kjer je planska raba že zdaj kmetijska. Omenjena je bila tudi dinamika zaraščanja Krasa z gozdom. Če je bila gozdnatost Kraškega gozdnogospodarskega območja leta 1830 zgolj 18 %, je danes že 58 %, torej se je v slabih 200 letih gozdnatost Krasa več kot potrojila. Naravno stanje na Krasu je gozd, ki se, v kolikor ni kmetijske ali druge rabe razrašča in sonaravno spreminja podobo Krasa. Na Krasu so bili v zadnjih tridesetih letih vsaj trije večji požari, na nekaterih požariščih, kot je npr. Šumka pa se gozd, kljub sadnji in sajenju, sonaravno obnavlja, invazivke predvsem robinija, pa se umikajo naravno vznikli vegetaciji. Med varovanimi habitatnimi tipi na območju požarišča ni gozdnih habitatnih tipov, med najbolj prizadete vrste na območju pa lahko uvrstimo barjanskega okarčka, saj je območje, ki je bilo življenjsko okolje pomembnega dela njegove populacije znotraj območja Natura 2000 Kras, pogorelo že drugič v zadnjih treh letih.

V razpravo so se vključili vsi člani strokovnega sveta, prevladovalo je mnenje, da mora ZRSVN še naprej aktivno sodelovati in se vključevati v formalne postopke in opozarjati na dosledno upoštevanje naravovarstvene zakonodaje. Podano je bilo mnenje, da bi bilo glede na ZON in ZVO-2 za NSPK verjetno potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. Glede na aktualno tematiko sanacije požarišč na Krasu in velikemu interesu splošne in strokovne javnosti glede načrtovanih aktivnosti, je pričakovati, da ZRSVN pripravi mnenje za namene informiranja teh javnosti. V razpravi je bilo izpostavljeno tudi dejstvo, da je požar potrebno razumeti kot enega od naravnih procesov, s tega vidika so požarišča tudi priložnost in ustrezen habitat za številne rastlinske in živalske vrste.

Sklep 2: ZRSVN pripravi dopis na Ministrstvo za okolje in prostor, sektor za CPVO, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano ter na Zavod za gozdove Slovenije kot nosilcu priprave načrta sanacije v katerem se jih opozori da je potrebno preveriti potrebnost uvedbe postopka CPVO, ter v vednost na sektor za ohranjanje narave.

Sklep 3: ZRSVN pripravi strokovno pojasnilo in stališče glede predlaganih sanacijskih ukrepov in stanja narave za območje požarišča na Krasu, ko bo s pripravljenim NSPK seznanjen.

3. Posegi v KP Goričko, problematika vključevanja krajskih značilnosti ZO v strokovna mnenja (Simona Kaligarič)

KP Goričko je bil zavarovan leta 2003 z Uredbo o Krajskem parku Goričko. Na območju KP je 11 občin, s parkom upravlja Javni zavod Krajski park Goričko. Varstveni režimi so opredeljeni v citirani uredbi in so od leta 2021 konkretizirani tudi v Načrtu upravljanja Krajskega parka Goričko, ki ga je za obdobje 2021-2025 sprejela vlada RS. ZRSVN OE Maribor si, glede na nova dejstva, želi jasne usmeritve oziroma navodila glede upoštevanja določil iz Načrta upravljanja v strokovnih mnenjih. Pojasnilo je podala mag. Jelka Kremesec Jevšenak in sicer, da je v strokovnih mnenjih in tudi sicer potrebno upoštevati tako varstvene režime določene z uredbo iz leta 2003, kot tudi podrobno opredeljene varstvene režime in njihove

Umestitve v prostor določene z Načrtom upravljanja. V nadaljevanju je bilo v razpravi podano tudi nekaj mnenj glede varstva krajinske pestrosti, ki jo ZON sistemsko sicer vključuje med elemente varstva narave, a se njeno varstvo izvaja le v posameznih zavarovanih območjih, kot sta Triglavski narodni park in KP Ljubljansko barje. Predlagateljica točke Simona Kaligarič je namreč opozorila na pričakovanja upravljavca KP Goričko, da se zavod opredeli do varstva in ohranjanja krajinskih značilnosti, čeprav niso opredeljena niti z uredbo niti z Načrtom upravljanja. Med razpravo je bilo tudi predlagano, da se naravovarstveni atlas v sloju zavarovana območja nadgradi z grafičnimi sloji podrobnejših opredelitev varstvenih režimov kjer obstajajo, kot tudi z grafičnimi sloji območij nadomestnih habitatov, ki so bila določena v planskih dokumentih.

Sklep 4: Pri nadaljnjih postopkih in mnenjih, ki jih ZRSVN OE Maribor pripravlja za območje KP Goričko se poleg Uredbe enakovredno upošteva določila Upravljalvskega načrta.

4. Razno

Mag. Jana Vidic je strokovni svet seznanila s problematiko varstva človeške ribice v zvezi z odvzemanjem iz narave zaradi raziskovanja, izobraževanja in prikazovanja javnosti. Izpostavila je tveganje za ohranitev človeške ribice zaradi možnosti genskega onesnaženja in prenosa bolezni ter tudi napačne sporočilnosti o pomenu in izjemnosti te simbolne zavarovane živalske vrste.

Interes po človeških ribicah za gojitev in raziskovanje je izjemno velik, zato predlaga širšo razpravo stroke in strokovne javnosti glede te tematike.

Sklep 5: Sestanek med SON in strokovnimi sodelavci ZRSVN se organizira še v tem mesecu, v nadaljevanju pa se v razpravo vključi tudi drugo strokovno javnost.

Zaključek seje ob 12:30

Zapisała MS

Predsednica strokovnega sveta
Martina Stupar, univ. dipl. inž.geol.

Priloge:

Priloga 1; strokovno mnenje ZRSVN št. 3562-0808/2022-2

Priloga 2; Predstavitev za strokovni svet -DŽ

Priloga 3; strokovno mnenje ZRSV št. št. 3562-0903/2022-2

Poslano:

- mag. Jana Vidic
- mag. Urška Mavri
- mag. Jelka Kermesec Jevšenak
- Aleksander Koren
- Andrej Grmovšek
- David Fučka

V vednost:

- mag. Teo Hrvoje Oršanič
- Vesna Juran
- mag. Martina Kačičnik Jančar
- Denis Žitnik
- Simona Kaligarič

